

Can Sabater

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: C. Fonteta, 3

Coordenades:

Latitud: 41.63306
Longitud: 2.24209
UTM Est (X): 436872
UTM Nord (Y): 4609314

Classificació

Número de fitxa 08248 - 107
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es troba en estat de deteriorament per trobar-se sense ús
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 7194115DG3079S0000QW / 7194115DG3079S0001WE
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa: dv., 30/09/2011 - 02:00

Descripció

Can Sabater és una masia del segle XVI construïda sobre les restes d'un mas i un molí medieval. Les restes d'aquest molí les trobem al sector de gregal de la construcció, on s'observen murs de carreus de notable amplada, entre els quals hi ha una rampa per on entrava l'aigua al carcabà. Aprofitant una part d'aquesta

estructura primitiva, entre els segles XVI i XVII va configurar-se la masia clàssica de tres crugies. Durant la segona meitat del segle XX va ser reformada per habilitar-la com a restaurant, pel que es va reformar l'interior i es va afegir un cos al costat de llevant. Al mur de tramuntana d'aquest cos s'observa un pany de paret que es correspon amb un altre vestigi del molí medieval.

La masia és de planta rectangular i s'estructura en tres crugies. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. La façana està composta per tres eixos d'obertures d'estil gòtic; a l'eix central hi ha el portal d'arc de mig punt adovellat i una finestra d'arc conopial dentada amb arquets. Una finestra de les mateixes característiques s'obre a l'eix lateral, mentre que a l'altre eix és d'arc pla amb incisió conopial i l'intradós motllurat. Les golfes s'obren amb una única finestra d'arc rebaixat arrebossat, sobre el qual hi ha el suport de l'antiga corriola. Les dues finestres de la planta baixa són de factura moderna. La façana de ponent s'obre amb un portal i una finestra gòtics-renaixentistes. D'una banda, el portal és d'arc pla de pedra carejada, on hi ha tallat el relleu d'una àliga. D'altra banda, la finestra és d'arc pla amb incisió conopial i brancals motllurats. Les obertures de la façana posterior són d'arc pla ceràmic de factura moderna, excepte una finestra d'arc pla sobre impostes de pedra carejada. La façana de llevant queda tapada per un cos modern de dos nivells d'alçat. El tractament dels murs es manté amb restes d'arrebossat a la façana principal i lateral, mentre que a la posterior s'ha arrebossat deixant algunes pedres vistes.

A l'interior de la casa es mantenen elements d'interès, com són els portals d'arc pla de pedra carejada amb orles tallades a la llinda, una d'elles amb l'anagrama MA i la data "1595" i l'altra amb l'anagrama IHS envoltada de caps d'angelet. També és de destacar un tinell que aprofita el forat de la caixa d'escala, de talla de fusta decorat amb angelets. Es tracta d'un moble de luxe que s'utilitzava per guardar i exposar la vaixel·la, datable del segle XVI.

Història

El nom Sabater està documentat a la zona des de mitjans del segle XIV, de la mà de Bernat Sabater. L'any 1403 el batlle General de Catalunya va establir l'aigua del Tenes per al funcionament dels molins fariners a favor de Pere Sabater de Santa Eulàlia i la família Comes de Lliçà. El mateix mas Comas va ser venut l'any 1433 per Guillem Plantada a Pere Sabater, a causa de la mort de Francesc Comes sense descendència. El mas Comas va passar a la seva filla Margarida, qui es casaria amb Joan Taxeu. A mitjans del segle XVI el mas Sabater i el seu molí pertanyien a Agustí Sabater. Un segle més tard, el mas forma part de la mateixa heretat que el mas Trias. Aleshores, un tal Josep Tries i Sabater formava part del Consell de la baronia de Montbui. Després del casament de Maria Tries i Sabater amb Pere Jonch, del mas Jonch d'Allella, a finals del segle XVII els dos masos de Santa Eulàlia passarien a ser masoveries. Al cadastre de mitjans del segle XVIII encara hi consta l'existència del molí fariner. Els Jonch van mantenir-ne la propietat fins a principi del segle XX. Des de la segona meitat del segle XX ha funcionat com a restaurant, tot i que actualment ha quedat sense ús.

Bibliografia

CANTARELL, C.; CIURANS, X. (2010). El patrimoni històric de Santa Eulàlia de Ronçana. Santa Eulàlia de Ronçana: Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana.

